

Sveriges Författarförbund - Sveriges Dramatikerförbund - Svenska Journalistförbundet - Sveriges Läromedelsförfattares Förbund - Konstnärernas Riksorganisation - Föreningen Svenska Tecknare - Föreningen Sveriges Konsthantverkare och Industriformgivare - Svenska Fotografers Förbund - Föreningen Svenska Tonsättare - Föreningen Svenska Kompositörer av Populärmusik - Federationen Svenska Musiker - Svenska Teaterförbundet - Svenska Regissörsföreningen - Oberoende Filmars Förbund - Unionen - klubbarna vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion

KLYS

Konstnärliga
och Litterära
Yrkesutövares
Samarbetsnämnd

Stockholm den 23 juni 2015

Region Västerbotten
Att: Ola Kellgren/Petra Rantatalo
Västra Norrlandsgatan 13
Box 443
901 09 Umeå

KLYS synpunkter på remissversionen av regionala kulturplanen för Region Västerbotten 2016-2019

KLYS har tagit del av Region Västerbottens förslag till kulturplan för 2016-2019 och vill för de yrkesverksamma kulturskaparnas räkning härmed lämna följande synpunkter.

1 Inledning

KLYS – Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd – företräder via sina 15 medlemsorganisationer ca 30 000 yrkesverksamma kulturskapare i Sverige. Dessa arbetar som bl a författare, dramatiker, journalister, bildkonstnärer, musiker, kompositörer, tonsättare, regissörer, skådespelare, filmare och dansare. Organisationerna samarbetar under KLYS paraply i frågor som rör t ex kulturpolitik, upphovsrätt, arbetsmarknad, trygghetssystem och yttrandefrihet.

KLYS utgör en samlad röst för Sveriges kulturskapare i den nationella kulturpolitiken. Samverkansmodellens inträde i den svenska kulturpolitiken har, förutom ett nytt sätt att fördela statliga bidrag till regional kulturverksamhet, inneburit en etablering av en ny kulturpolitisk karta där samverkan och dialog på alla plan är satt i fokus: mellan stat, region och kommun och där också det professionella kulturlivet och civilsamhället ska delta i dialogen.

Enligt förordningen ska de regionala kulturplanerna tas fram ”efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället”. Att använda sig av professionella kulturskapare som experter på sitt konstområde är ett utmärkt sätt att ta tillvara de professionella kulturskaparnas regionala erfarenheter, att utveckla diskussionen om kulturskaparnas villkor och att formulera en regional konstnärspolitik.

Formen för samråd väljer regionen själv. KLYS verkar för att dialoger sker i formaliserad form, d v s att det finns en kontinuitet och långsiktiga strategier för att involvera professionella kulturskapare i dialog runt kulturplanens framtagande, genomförande och uppföljning. KLYS verkar också för att mindre samråd, där yrkesverksamma kulturskapare bidrar som experter, arvoderas. Vi har för ändamålet tagit fram särskilda arvodesrekommendationer från KLYS. Se bilaga.

Bland KLYS viktigaste frågor, som även gäller arbetet med regionala kulturplaner och samverkansmodellen, är att principen om armlängds avstånd används och värnas. Denna princip har skapats för att konsten ska kunna stå fri från politiska viljor, och är av yttersta vikt för att konstnärlig frihet ska kunna upprätthållas och att demokratiska samtal ska kunna ske i samhället. Enligt principen ska konstnärliga och kvalitativa bedömningar inte göras av den politiska sfären utan av sakkunniga ämnesexperter, yrkesverksamma kulturskapare och konstnärliga ledare, t.ex. i särskilda referensgrupper och bedömningskommittéer. KLYS bevakar också hur konstnärlig kvalitet och förnyelse får utrymme, hur mångfalden inom kulturen främjas samt balansen mellan kultur- och aspektpolitik av olika slag.

Här nedan följer en sammanfattning av KLYS mest centrala bevakningsområden, när det gäller regionala kulturplaner och regional kultur- och konstnärspolitik:

Grundläggande värden

- Hur bevakar kulturplanen kulturens egenvärde och balansen mot aspektpolitik?
- Bidrar den här satsningen till konstnärlig kvalitet och förnyelse?
- Hur arbetar regionen med principen om armlängds avstånd?
- Hur arbetar regionen med att främja mångfald inom kulturen?

Kulturskapares villkor

- Vilka förutsättningar behövs för att professionella kulturskapare inom alla konstområden ska kunna verka i regionen? Hur formuleras regional konstnärspolitik i regionen?
- Vilka målsättningar formulerar regionen utifrån betydelsen av rimliga avtal och ersättningar till kulturskapare för deras arbete?
- Hur kan regionalt verksamma kulturskapare stödjas med kompetensutveckling och vidareutbildning. Hur kan man stödja de redan yrkesverksamma som vill vara kvar i regionen?
- Hur diskuterar och synliggör regionen skillnaden i villkor mellan yrkesutövande och ideella utövare?
- Vilka stödfunktioner finns för professionella kulturskapares företagande i regionen?
- På vilka sätt kan regionen och dess kommuner integrera kulturskapare som självklara samarbetspart?

Kulturell infrastruktur

- Hur ser utbudet ut av lokaler för mötesplatser och arbetsplatser i regionen? D.v.s. replokaler/verkstäder/träningslokaler/inspelningsstudios. Vad kan byggas ut, förstärkas lokalt och eller regionalt?
- Vilken strategi formulerar regionen i sin kulturplan angående samspelet mellan institutioner och det fria kulturlivet?
- Vad har regionen för utvecklingsmål för regionöverskridande verksamhet?
- Hur planerar regionen att arbeta med och utveckla nationella och internationella samarbeten?

2 Generella utgångspunkter och kulturplanens disposition

Kulturplanens mål och prioriteringar vittnar om en insikt om kulturens betydelse för samhället och regionen. Merparten i kulturplanen är ur KLYS perspektiv positivt och ger uttryck för lovande ambitioner om att utveckla regionens konst- och kulturliv. Vi välkomnar att kulturplanen tar sin utgångspunkt i kulturens egenvärde och att den har en tydlig konstpolitisk inriktning vid sidan av kultur- och regionalpolitiken, särskilt att man så tydligt prioriterar kulturskaparna, som mycket riktigt utgör kärnan i kulturlivet.

Västerbottens län är till ytan en väldigt stor region med mycket glesbygd och många små kommuner samt två större centralorter. Tillgången till kultur är ojämnt fördelad, vilket gör att den kulturella infrastrukturen är en av den regionala kulturpolitikens kärnfrågor i detta län. Detta märks redan i första avsnittet i kulturplanen där just begreppet "kulturell infrastruktur" nämns ett flertal gånger. Man pekar också ut det mänskliga kapitalet som grundläggande för regionens kulturliv genom medborgarnas engagemang, kompetens och kreativitet.

Detta är Region Västerbottens andra kulturplan som skrivs inom ramen för kultursamverkansmodellen som infördes 2011. Kulturplanen är en del i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) i Västerbotten och gäller för fyra år, från januari 2016 till och med december 2019. RUS i Västerbotten omfattar sex delstrategier varav en är vägledande för det kulturpolitiska området tillsammans med näringslivsutvecklingsfrågor.

Innehållsförteckningens disposition är i rubriksättningen klar och tydlig och anger en pedagogisk linje för läsaren att följa. Dock behöver innehållsförteckningen i sig redigeras och synkas med avsnitten i dokumentet. Somliga rubriker bör bättre ordnas i huvud- och underrubriker så det blir något lättare att orientera sig i dokumentet. Att det saknas sidhänvisningar förutsätter vi att man kommer att åtgärda i slutversionen av planen.

När det gäller verksamhetsområdena finner KLYS det anmärkningsvärt att man fortfarande inte behandlar litteraturen som ett specifikt konstområde, utan låter det ingå i avsnittet om bibliotek och läsfrämjande. Det är notabelt att man även använder uttrycket "litteraturfrämjande verksamhet". Gängse norm är sedan 2015 att tala om "bibliotek och läsfrämjande" samt "litteratur" var för sig. På både sidan 5 och 6 påstår man att det är sju konstområden inom samverkansmodellen, men det är nu alltså åtta i och med att litteraturen formellt ses som eget konstområde.

Man har också valt att separera konstfrämjande och kulturfrämjande verksamhet i två olika avsnitt, vilket allmänt sett inte är en helt vanlig uppdelning i merparten av regionala kulturplaner. Överhuvudtaget signalerar bruket av ordet "främjande" att man fokuserar på delaktighets- och tillgänglighetsfrågor framför konstpolitiska aspekter på konstnärligt skapande, vilket alltså fjärrar kulturskaparperspektivet.

3 Begrepp och definitioner

KLYS sätter stort värde på att Region Västerbotten i stort sett genomgående använder begreppet "professionella kulturskapare". Ibland använder man även det likvärdiga "yrkesverksamma kulturskapare". På sidan 17 talas det om "yrkesverksamma professionella kulturskapare", vilket antingen kan tolkas som en omedveten tautologi eller som en medveten åtskillnad mellan yrkesverksamma och professionellt utbildade/erfarna som kanske har andra yrken vid sidan av. Här önskar KLYS att det görs en korrigerigering eller ett förtydligande i sammanhanget. I samma mening talar man om kulturlivets "aktörer" respektive "professionella kulturskapare", vilket är en vällovlilig distinktion mellan skaparna och de som förmedlar det som skapas.

På sidan 7 bör användningen av uttrycket "enskilda yrkesutövare" förtydligas i sammanhanget och kanske korrigeras eller bytas ut om det åsyftar yrkesverksamma kulturskapare.

Vidare på sidan 7 talas det om möjligheter att ta del av "professionella kulturupplevelser" och "professionella kulturyttringar", vilket är något bakvända uttryck i sig även om man förstår andemeningen. Kanske borde man skriva på ett annat sätt och istället t.ex. tala om att ta del av professionellt kulturskapande eller att uppleva professionell kultur?

KLYS uppskattar att man på sidan 10 gör skillnad på de professionella kulturskaparna som kollektiv jämte "civilsamhällets företrädare". På samma sida talar man även om "eldsjälar" och "yrkesutövande kulturskapare" och understryker den i KLYS ögon så viktiga åtskillnaden mellan amatörer och professionella. (För att renodla uttrycken man använder sig av i kulturplanen bör man för övrigt byta ut ordet "yrkesutövande" mot "yrkesverksamma" eller "professionella".)

På sidan 12 skriver man "fria och engagerade kulturskapare" – här bör "professionella" läggas till, om det är dessa man åsyftar och inte amatörer.

KLYS välkomnar att begreppet "kulturell mångfald" tas upp i ett demokratiperspektiv med fokus på delaktighet och tillgänglighet och inte enbart integrationspolitiska aspekter. I stället har man lagt sig till med ett eget avsnitt om det regionala kulturlivet i ett integrationsperspektiv.

4 Samråd med professionella kulturskapare

Region Västerbotten hade under framtagandet av denna kulturplan ännu inte inrättat ett formaliserat konstområdesövergripande regionalt kulturskaparsamråd, som KLYS förespråkar, men regionen har arrangerat kulturdialoger med företrädare för de professionella kulturskaparna i länet. För KLYS är det glädjande att man i kulturplanen uppger att dessa dialoger har resulterat i att nya reviderade målsättningar identifierats för kommande års insatser

KLYS välkomnar regionens uttalade ambitioner att snart formalisera och permanenta en regional samrådsgrupp för yrkesverksamma kulturskapare. Vi vill här påminna om värdet av att ha både frilansande (fria) och institutionsknutna kulturskapare i gruppen.

En korrigerings måste göras i samrådslistan på sidan 26. Organisationsnamnet "Skådespelarförbundet" är felaktigt – det ska stå "Teaterförbundet".

5 Kulturpolitiska utgångspunkter och mål

Västerbottens läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) gäller för perioden 2014-2020 och omfattar sex delstrategier varav en innefattar delmålet "Levande kultur, social ekonomi och fritid". I detta delmål betonas bl.a. tillgång till ett varierat kulturutbud och förutsättningar för eget skapande. KLYS noterar att det i Västerbottens RUS tycks vara tillgänglighetsfrågan som pekas ut som en av de viktigaste kulturpolitiska frågorna i länet. Frågan är viktig men vi hoppas att andra kulturfrågor också sätts högt på agendan när den regionala politiken formulerar länets kulturstrategier i praktiken de kommande åren.

I Västerbottens "Regionplan 2015-2020" är en av delstrategierna särskilt inriktad mot det kulturpolitiska området tillsammans med mål som rör näringslivsutveckling. Här understryks att Västerbottens regionala kulturplan bl.a. ska prioritera frågor som handlar om delaktighet och demokrati i kulturlivet samt kvalitets- och KKN-frågor.

6 Regionala prioriteringar och utvecklingsmål

KLYS ser mycket positivt på att Region Västerbotten framhäver att deras kulturpolitik bedrivs utifrån "kulturens grundläggande egenvärde". Vi välkomnar särskilt att regionens långsiktiga inriktningsmål 2016-2019 bl.a. omfattar kvalitet och konstnärlig förnyelse, och att man väljer att fokusera på två strategiska områden som lyfter fram både kulturell infrastruktur och ett professionellt kulturskaparperspektiv: "Kultur på lika villkor" samt "Villkor för konstnärligt skapande".

Vi finner redogörelsen för båda dessa särskilda inriktningar i Västerbottens kulturpolitik som väl genomtänkta och sakligt balanserade. KLYS är särskilt positivt till att man understryker att regionens professionella kulturskapare måste få förutsättningar för att kunna verka under rimliga arbetsvillkor, att infrastrukturen bör tillgodose kulturskaparnas behov och även bidra till att värna om den konstnärliga integriteten. Detta är ett regionalpolitiskt unikt fokus på kulturskaparna och konsten i jämförelse med många andra kulturplaner.

KLYS välkomnar att man under kommande kulturplanperiod avser att utveckla gemensamma strategier och mål för regionens kultur- och näringslivspolitik och att man generellt understryker vikten av konstnärlig kvalitet och konstnärliga upplevelser. Vi uppfattar detta som en tydlig medvetenhet kring den så viktiga balansen mellan nyttoaspekter och konstnärliga aspekter på kulturskapandet.

Bland de insatser inom strategiområdena som man räknar upp skulle vi gärna se ännu fler

formuleringar om konkreta åtgärder kring sådant som arvodes- och ersättningsnivåer (t.ex. MU-avtalet) samt kompetensutveckling (t.ex. inom scenkonsten) för yrkesverksamma kulturskapare.

7 Kulturskapares villkor och regional konstnärspolitik

KLYS sätter stort värde på att Region Västerbotten i sin kulturplan jämfört med andra regioner ger anmärkningsvärt mycket utrymme åt professionella kulturskapares villkor och regional konstnärspolitik överlag. Man har flera olika avsnitt i ämnet i planen, bl.a. ett avsnitt med rubriken "Villkor för professionella yrkesutövande kulturskapare".

Regionen framhäver med emfas i sin plan att några av en av de grundläggande utgångspunkterna för hela den regionala kulturpolitiken i Västerbotten är kulturens egenvärde, god kulturell infrastruktur, kulturell mångfald och möjligheter till konstnärligt skapande med tillfredsställande förutsättningar. Denna kulturplan hör till en av få som så ingående redogör för regional konstnärspolitik. I ett KLYS-perspektiv finns föga att tillägga. Kulturplanen visar på att den regionala kulturförvaltningen insett värdet av att ta yrkesmässigt konstnärligt skapande på fullaste allvar i den regionala kulturpolitiken i stort. Vi ser verkligen fram emot att följa regionens arbete med att i praktiken stärka de professionella kulturskaparnas villkor under planperioden.

KLYS ställer sig emellertid frågande till varför Region Västerbotten helt utelämnat någon redogörelse för hur man arbetar med principen om armlängds avstånd i den regionala kulturpolitiken. I en så till synes genomarbetad kulturplan med särdeles starkt fokus på konstens egenvärde och kulturskapares villkor, så blir avsaknaden av någon policy kring armlängds avstånd extra förvånande. Vi hoppas att man i kulturplanens slutversion korrigerat detta.

8 Synpunkter gällande de specifika konstområdena

8.1 Professionell teater-, dans- och musikverksamhet

Generellt är det viktigt att på scenkonstområdet uppmärksamma att när de offentliga anslagen inte förmår hålla jämna steg med pris- och löneökningar hotas möjligheterna att behålla den höga kvaliteten och omfattningen på verksamheterna, samtidigt som utrymmet för förnyelse och utveckling krymper.

KLYS välkomnar att Region Västerbotten i sin kulturplan lyfter fram vikten av en långsiktig strategi för att stärka arrangörsutvecklingen i länet. I många regioner har tidigare fungerande modeller för att förmedla föreställningarna med hjälp av till exempel kultursekreterare rustats ner. Detta har medfört färre föreställningar och ökade kostnader för administration och resor.

Ett centralt område för scenkonsten som bör ges ökad uppmärksamhet är arbetet med kompetensutveckling. Detta är idag begränsat såväl inom institutioner som inom det fria kulturlivet. Bland de utvecklingsområden för regional teaterverksamhet som räknas upp i

kulturplanen saknar KLYS planerade insatser för kompetensutvecklingen inom scenkonsten i länet, i synnerhet för frilansare.

Bland dessa utvecklingsområden för teater saknar vi också formuleringar som specifikt tar upp professionella kulturskapare och konstnärlig kvalitet, något som ju i generella ordalag pekats ut som utvecklingsområden i Region Västerbottens regionala kulturpolitik i stort.

8.1.1 Musik

Man skriver mycket och bra om de professionella kulturskaparnas betydelse helt i enlighet med vad som förordningen om Regionalfördelningen kräver. Men man knyter inte ihop resonemanget i det som kallas Regionplan 2015-2020 (sid 11-12). Där stannar man i punkt två kvar i den formuleringen som fanns i den förra statliga regleringen som beskriver att det ska vara kulturutbud av "hög kvalitet".

Vi menar att "hög kvalitet" borde förtydligas i det att det krävs professionella kulturskapare för att kunna uppnå detta. Bedömningsgraden blir då högre vilket kanske ger bättre stöd för att ta ökade kostnader till kulturskaparnas löner.

8.2 Litteratur

Även om det är positivt att litteraturen har en egen rubrik i den nya kulturplanen, så har man lagt det som underrubrik till biblioteksavsnittet och blandat ihop konstområdet litteratur med biblioteksfrågorna, vilket i ett konstpolitiskt perspektiv blir missvisande.

Formuleringarna i avsnittet behöver överlag skärpas. Det är viktigt att slå fast att litteraturen är ett eget konstområde och verksamhetsområde i samverkansmodellen – att det är ett språk- och kulturbärande område och en grund för spridning av demokratiska värden. En tydligare formulering lyfter litteraturen som konstform.

Att kulturskaparnas villkor lyfts i planen och är som sagt bra. Under rubriken Litteratur kan man hävda de professionella författarnas och översättarnas utrymme att verka i sin yrkesegenskap, i skola och utbildning, kultur och samhällsdebatt. Likaså bör litteraturens plats i skolan, med lustläsning och eget skrivande i fokus, hävdas.

En tydligare skrivning om att stödja litteratur- och läsfrämjande projekt i länet vore på sin plats och det gäller även viljan att verka för att ta emot fristadsförfattare i fler kommuner (Umeå kommun till exempel).

En fråga som KLYS vill förmedla från Författarförbundets regionombud (som ställer den i egenskap av barnboksförfattare) är varför barn- och ungdomslitteraturen ligger under rubriken Länsbiblioteket och inte under Litteratur.

För övrigt välkomnar KLYS och Författarförbundet att Skellefteå kommun blir fristad för en författare under 2015.

8.3 Konstfrämjande verksamhet – Bild och form i Västerbotten

75 procent av konstnärerna i Västerbottens län har en månadsinkomst på 13 300 eller mindre, vilket kan jämföras med den genomsnittliga månadsinkomsten i länet som enligt SCB var 21 121 kronor (år 2012). Detta innebär att majoriteten av konstnärerna i Västerbotten har svårt att försörja sig på sin konstnärliga verksamhet. Cirka 26 procent av konstnärerna uppger dessutom att de tvingats tacka nej till att medverka i en utställning för att ersättningen och villkoren är så dåliga att de inte har haft råd att medverka, och nästan hälften har vid något tillfälle inte fått utställningsersättning vid utställningar.¹ Regionen lägger endast 2,4 procent av kulturbudgeten på bild- och formkonsten och dess villkor enligt statistik från Myndigheten för Kulturanalys (2013). KLYS anser att dessa siffror är värda att ta på största allvar.

Det finns välbehövliga satsningar i Västerbottens kulturplan med tanke på regionens geografiska utmaningar. Länets investering i ett konstnärligt resurscentrum för att stärka den regionala infrastrukturen på konstområdet är glädjande. Tyvärr finns inte motsvarande ambitioner finnas när det kommer till MU-avtalet och enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning. Detta kan åtgärdas med hjälp av utarbetandet av en handlingsplan för bild- och formkonsten i regionen där det tydligt anges hur dessa två reformer skulle kunna implementeras.

KLYS föreslår att Region Västerbotten:

- utarbetar en handlingsplan för bild- och formkonsten i dialog med konstlivet och de professionella konstnärerna. Den bör ta ett samlat grepp på bild- och formkonsten och ta avstamp i länets specifika förutsättningar.
- skriver in i den regionala kulturplanen att en plan ska tas fram för hur MU-avtalet kan implementeras på regional såväl som kommunal nivå och att en regional MU-avtalspott införs, till vilken arrangörer kan söka medfinansiering för att konstnärerna ska få MU-avtalsenliga ersättningar inklusive ersättning för sin arbetstid. Regionen bör erbjuda sina och kommunernas kulturpolitiker, tjänstemän och utställningsarrangörer en workshop om MU-avtalet, åtminstone vartannat år. Regionen bör årligen redovisa hur MU-avtalet har implementerats. MU-avtalspotten och utbildningarna bör budgeteras.
- tillämpar enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning vid samtliga ny-, till-, och ombyggnationer, även i regionens och kommunernas bolags byggande av infrastruktur och fastigheter. Låt konstnärerna vara delaktiga i utformningen av den offentliga miljön redan vid planeringsstadiet. På så sätt kan den konstnärliga kompetensen utnyttjas effektivt och den offentliga miljön bli bättre. Regionen bör erbjuda sina och kommunernas kulturpolitiker, tjänstemän och utställningsarrangörer en workshop om enprocentsregeln, åtminstone vartannat år,

---

¹ Se KRO/KIF:s rapport "Utsikt från ateljéerna: Länsvisa undersökningar" (2014).

och stödja kommuners utveckling av riktlinjer och metoder för implementeringen av enprocentsregeln. Regionen bör årligen redovisa hur enprocentsregeln har implementerats.

- engagerar bild- och formkonstnärer i olika sammanhang, exempelvis inom utbildningsväsendet, i arbetet med stadsplaner och i olika utvecklingsprocesser. Se konstnärer som en resurs och sikta på att skapa fler arbetstillfällen för fria kulturskapare. Skäliga ersättningar ska alltid betalas till professionella konstnärer i alla arrangemang initierade av regionen.
- slår fast i kulturplanen att man under fyraårsperioden ska utveckla sin syn på konsthantverket och regionens ambitioner på området.
- framöver ser KRO/KIF i Västerbotten som en viktig kompetens och resurs och för dialog med oss om frågor som rör bild- och formkonsten i regionen.

8.4 Filmkulturell verksamhet

Filmavsnittet i denna kulturplan är omfattande och visar på Region Västerbottens starka engagemang inom detta konstområde. KLYS välkomnar att man avser att göra både pedagogiska insatser för barn och unga och satsningar på professionellt filmskapande i länet, såväl regionalt som interregionalt i samarbete med Filmpool Nord. Det är glädjande att regionen lyfter fram just professionella produktioner och att man särskilt ska beakta jämställdhets- och mångkulturperspektiv i satsningarna.

9 Sammanfattande synpunkter

Utmärkande för Region Västerbottens kulturplan är hur mycket man betonar de professionella kulturskaparnas villkor och vikten av goda förutsättningar för att kunna bo och verka som yrkesverksam kulturskapare i regionen. Visserligen kopplas kulturen till näringslivsutvecklingen i länet som sig bör, men man balanserar det aspektpolitiska på ett bra sätt genom att återkommande i planen belysa konst- och konstnärspolitiska perspektiv på det professionella kulturskapandet. KLYS imponeras av det stora utrymmet som konstnärspolitik och kulturskapares villkor får i kulturplanen. Att man har egna avsnitt specifikt om detta är mycket bra och Västerbotten sticker verkligen ut bland många regioner med sin seriösa och konkreta genomlysning av regionala konstnärspolitiska perspektiv.

De flesta konstområdena beskrivs ingående. Teater, dans och film får stor plats medan litteraturen tyvärr får alltför snäv analys och förbises som det separata konstområde det nu blivit i samverkansmodellen enligt förordningen.

Det är mycket positivt att man genomgående i kulturplanen skiljer mellan de professionella kulturskaparna och amatörer och skaldjälmar samt civilsamhällets företrädare. Detta tror vi skapar tydlighet och demokratisk effektivitet i utformandet av den regionala kulturpolitiken i Västerbotten för både beslutsfattare och medborgare.

KLYS vill påtala att det är anmärkningsvärt att det saknas en redogörelse i planen för strategier för hur regionen ska arbeta med att upprätthålla armlängds avstånd-principen inom den regionala kulturpolitiken i Västerbotten, både generellt och konstområdesspecifikt. Här hoppas vi på en korrigerig i slutversionen av planen.

KLYS vill slutligen tacka Region Västerbotten för att vi getts tillfälle att ta del av remissutgåvan av den kommande kulturplanen och inkomma med vårt yttrande. Vi ser fram emot en fortsatt dialog med regionen i kultur- och konstnärspolitiska frågor, och följer med stort intresse hur regionen utvecklar samarbetet med sin konstområdesövergripande samrådsgrupp med yrkesverksamma kulturskapare.

För KLYS

Carl Liungman
Regionalpolitisk sekreterare

KLYS – Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd

**Alströmergatan 12, 7 tr
112 47 Stockholm**

Telefon Carl: 070-262 19 38

www.klys.se